

L'anàlisi del tipus i intensitat de les respostes juridicopolítiques que els poders públics han anat donant en les últimes dues dècades als reptes plantejats per la incorporació massiva de les tecnologies –i, en particular, Internet– a tots els sectors de la vida ens mostra que avui segurament estem entrant en una nova etapa. A l'Estat espanyol, un indicatiu d'això el tenim en la recent aprovació de la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, el Projecte de llei de conservació de dades relatives a les comunicacions electròniques i les xarxes públiques de comunicacions, o el Projecte de llei de mesures d'impuls de la societat de la informació; projectes ambdós que modifiquen la Llei 34/2002, de serveis de la societat de la informació - LSSI).

En un primer moment d'aquest procés, les respostes legislatives van tenir en general un caràcter més aviat reactiu per a fer front als reptes immediats (i a les possibilitats) que el context tecnològic estava plantejant. Una mostra –entre moltes– d'aquesta primera etapa la tenim, en l'àmbit administratiu, en les previsions que la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i de procediment administratiu comú introduïa, en un moment encara molt incipient de la implantació de les TIC al nostre país, per a obrir les portes a la utilització de mitjans electrònics i telemàtics tant per a la prestació dels serveis públics com per a les relacions amb els ciutadans. I la ja esmentada Llei 34/2002, de serveis de la societat de la informació (LSSI), podria ser una bona fita per a marcar el final d'aquesta primera etapa.

Després d'aquell moment inicial d'adaptació i respostes legislatives a la nova realitat de la Xarxa, tots els indicis semblen apuntar que avui ens trobem ja en un altre moment. Les tecnologies de xarxa han deixat de ser “noves” i s'han convertit en un *factum*, en una dada més amb la qual cal comptar quan es decideixen polítiques, es defineixen estratègies o s'implanten accions –tant si són administratives, econòmiques o legislatives. I precisament perquè aquest canvi que s'ha produït en els últims quinze o vint anys (l'esmentada primera etapa) és tan profund i estructural a tots els nivells (social, econòmic, polític), els instruments regulatoris posats en marxa inicialment de manera força reactiva i *ad hoc* s'estan mostrant també, en molts casos, poc adients (per excés de regulació, per defecte o senzillament perquè no poden seguir el pas frenètic dels avenços tecnològics).

L'explosió de les tecnologies mòbils, la seva influència a escala global i, en particular, el seu impacte en la difusió tecnològica en països en fase de desenvolupament; l'extensió del programari social –wikis, blogs, etc.– i les seves derivacions, que faciliten el treball col·laboratiu i fomenten la producció conjunta de coneixement i la seva difusió, són només algunes mostres de com els marcs regulatoris es troben en contínua tensió –si no directament sobrepassats. Tot això fa encara més necessària una reflexió teòrica –i empíricament ben documentada– sobre quina ha de ser l'ecologia institucional d'aquest medi ambient digital (segons l'encertada expressió de Yochai Benkler al seu recomanable llibre *The Wealth of Networks*). Contribuir a aquesta reflexió, número a número, és l'objectiu principal d'aquesta revista.

Pere Fabra

Director